

ANALELE UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI - SERIA DREPT**Revocarea ordinului de protecție emis în temeiul
Legii nr. 217/2003: condiția duratei****Dr. George-Alexandru Stan***Facultatea de Drept, Universitatea din București*

Rezumat: *Poate fi revocat un ordin emis pentru o durată mai scurtă decât cea maximă? Aceasta este întrebarea la care ne propunem să răspundem în cadrul prezentului studiu și ea pornește de la dispoziția art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 care are următoarea formulare: „[p]ersoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.” Instanțele judecătorești au oferit răspunsuri diferite, dar interpretarea majoritară a fost în sensul inadmisibilității unor astfel de cereri, reținându-se că legiuitorul a impus o veritabilă condiție în sensul că sunt susceptibile de revocare numai ordinele emise pe durata maximă prevăzută de lege. Suntem de părere că problema nu poate fi considerată a fi fost lămurită, fiind necesară și o abordare prin prisma art. 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.*

În cele ce urmează, vom oferi două exemple care să ancoreze din punct de vedere factual miza discuției, vom analiza, pe scurt, aplicabilitatea blocului convențional în dreptul național și incidența art. 8 CEDO în cauze care intră în sfera de aplicare a Legii nr. 217/2003. Cu această ocazie, vom sublinia consecința analizării ingerinței în lumina dreptului la respectarea vieții private și de familie în condițiile în care Curtea Constituțională a validat compatibilitatea cu legea fundamentală a unei condiții pentru revocare ca ordinul să fi fost emis pe durată maximă. În esență, din moment ce perspectiva propusă de noi nu a fost abordată de instanța de contencios constituțional, nu se poate reține o autoritate de lucru judecat a considerentelor deja formulate.

Ulterior, vom analiza standardul care decurge din art. 8 CEDO, sens în care vom demonstra că nu poate fi identificat un scop legitim urmărit prin instituirea unei condiții suplimentare ca ordinul în discuție să fi fost emis pe durată maximă: nu se poate argumenta rezonabil că legiuitorul a înțeles să permită revocarea doar pentru agresorii care săvârșiseră cele mai grave fapte de violență și care generaseră o stare de pericol de o asemenea intensitate încât se impusesse emiterea ordinului pe durată maximă, în timp ce alți agresori, care săvârșiseră fapte de o gravitate mai redusă, ar fi puși în postura de a nu putea obține revocarea, urmând a suporta în toate cazurile obligațiile pe întreaga durată stabilită inițial. Cu această ocazie vom arată și motivele pentru care interpretarea majoritar acceptată este criticabilă față de înseși argumentele de interpretare utilizate. În fine, vom arată că cerința duratei nu promovează testul proporționalității deoarece nu contribuie la sporirea protecției conferite victimei, atât prin raportare la dreptul național, cât și, pe scurt, prin raportare la dreptul francez și spaniol.

Cuvinte cheie: *ordin de protecție; revocare; durată maximă; viață privată și de familie.*

Abstract: *May a restraining order be revoked even though it was issued for a shorter duration than the maximum according to the law? This is the question we will try to answer in this study and its roots can be traced back to art. 49 paragraph (1) of Law no. 217/2003 which has the following wording: “[p]erson against whom a measure has been ordered by means of a protection order for the maximum duration may request the revocation of the order or the replacement of the ordered measure.” The courts have provided different answers, but the prevailing interpretation has been that such requests are inadmissible, holding that the law has imposed a genuine condition that only orders issued for the maximum period provided by law are subject to revocation. We believe that the issue cannot be considered resolved, as it is also necessary to examine it in light of Article 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, which concerns the right to respect for private and family life.*

In the following, we will provide two examples to ground the discussion in factual terms; we will briefly analyze the applicability of the “conventional block” in national law and the relevance of Article 8 of the ECHR in cases falling within the scope of Law No. 217/2003. On this occasion, we will highlight the implications of analyzing the interference in light of the right to respect for private and family life, given that the Constitutional Court has upheld the constitutionality of a condition for revocation – namely, that the order must have been issued for the maximum duration. Essentially, since the perspective we propose was not addressed by the constitutional court, the arguments already formulated cannot be considered res judicata.

Subsequently, we will analyze the standard derived from Article 8 of the ECHR, in which context we will demonstrate that no legitimate purpose can be identified in establishing an additional condition that the order in question must have been issued for the maximum duration: it cannot reasonably be argued that the legislature intended to allow revocation only for aggressors who had committed the most serious acts of violence and who had created a state of danger of such intensity that the issuance of the order for the maximum duration was necessary, while other perpetrators, who had committed acts of lesser severity, would be placed in a position where they could not obtain revocation and would, in all cases, be required to comply with the obligations for the entire duration originally established. On this occasion we will also show the reasons why the majority interpretation accepted is open to criticism in relation to the very interpretative arguments used. Finally, we will show that the duration requirement does not promote the proportionality test because it does not contribute to increasing the protection conferred on the victim, both in relation to national law and, in short, in relation to French and Spanish law.

Keywords: *restraining order; revocation; maximum duration; private and family life.*

I. DATELE PROBLEMEI

Poate fi revocat un ordin emis pentru o durată mai scurtă decât cea maximă? Aceasta este întrebarea la care ne propunem să răspundem în cadrul prezentului studiu și ea pornește de la dispoziția art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003¹ care are următoarea formulare: „[p]ersoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.” Instanțele judecătorești au

¹ Publicată în M. Of. nr. 948 din 15 octombrie 2020.

oferit răspunsuri diferite, dar interpretarea majoritară a fost în sensul inadmisibilității unor astfel de cereri, reținându-se că legiuitorul a impus o veritabilă condiție în sensul că sunt susceptibile de revocare numai ordinele emise pe durata maximă prevăzută de lege. Suntem de părere că problema nu poate fi considerată a fi fost lămurită, fiind necesară și o abordare prin prisma art. 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale².

În cele ce urmează, vom oferi două exemple care să ancoreze din punct de vedere factual miza discuției, vom analiza, pe scurt, aplicabilitatea blocului convențional în dreptul național și incidența art. 8 CEDO în cauze care intră în sfera de aplicare a Legii nr. 217/2003.

Ulterior, vom analiza standardul care decurge din art. 8 CEDO, sens în care vom demonstra că nu poate fi identificat un scop legitim urmărit prin instituirea unei condiții suplimentare ca ordinul în discuție să fi fost emis pe durată maximă. Cu această ocazie vom arată și motivele pentru care interpretarea majoritar acceptată este criticabilă față de înseși argumentele de interpretare utilizate. În fine, vom arată că cerința duratei nu promovează testul proporționalității deoarece nu contribuie la sporirea protecției conferite victimei.

II. MIZA DISCUȚIEI

Dat fiind că problema în discuție este calificată din punct de vedere procedural drept o chestiune de dreptul familiei, cauzele privind emiterea ordinelor de protecție în temeiul Legii 217/2003 fiind, acolo unde este posibil, de competența unor complete specializate în dreptul familiei (*i.e.* „*minor și familie*”)³ miza juridică transparentă a discuției poate fi contextualizată prin raportare la situații de fapt concrete. În cele ce urmează, vom propune două exemple pe marginea cărora a fost discutată admisibilitatea unor cereri de revocare pentru ordine emise pe durate mai scurte decât cea maximă.

Într-o primă cauză, prin sentința definitivă pronunțată în fond⁴, s-a admis cererea reclamantei, bunică pârâtului, privind emiterea unui ordin de protecție și s-au dispus o serie de măsuri, printre care și cea de evacuare a pârâtului din locuința în care coabita alături de reclamantă, pentru o durată de 11 luni.

Pentru a pronunța această soluție, instanța a reținut faptul că reclamanta „este bunică pârâtului. Aflându-se la data de 17 martie 2025 în imobilul în care locuiește victima, pârâtul pe fond conflictual (a pierdut la un joc online), a agresat-o fizic pe reclamantă, a mușcat-o de picior, i-a răsucit mâna la spate și a amenințat-o. Pârâtul și-a recunoscut fapta cu ocazia audierii în fața instanței de judecată. Mai mult, instanța reține acesta a recunoscut că are afecțiuni de natură psihiatrică și că urmează tratament, însă la data incidentului domestic, acesta uitase să își ia pastilele, dar și că există riscul de a o agresa și în viitor de bunică sa.

² Ratificată prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, publicată în M. Of. nr. 135 din 31 mai 1994. Convenția va fi menționată în continuare drept CEDO; aceeași abreviere va avea, de asemenea, sensul de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cele două sensuri urmând a fi decelate în funcție de context.

³ Încheierea de dezinvestire din 19.02.2026 pronunțată de Jud. Sectorului 1 București, Secția a II-a civilă, cod RJ 842gg7339 (disponibilă la [această adresă](#)); Încheierea de ședință din 14.04.2026 pronunțată de Jud. Sectorului 3 București, cod RJ 46ee524dg (disponibilă la [această adresă](#)); Încheierea de ședință din 24.10.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 3 București, cod RJ 9d274g376 (disponibilă la [această adresă](#)); Încheierea de ședință din 17.09.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 2 București, cod RJ 3gede7g87 (disponibilă la [această adresă](#)).

⁴ Sentința nr. 2345/2025 din 20.03.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ g844e3ed7 (disponibilă la [această adresă](#)).

[...] Instanța consideră că, din analiza probelor, există posibilitatea ca reclamanta, care are vârsta de 70 de ani și locuiește singură cu pârâtul, să fie supusă în continuare unor violențe din partea acestuia, având în vedere faptul că pârâtul a afirmat că în cazul în care s-ar mai enervat, ar exista riscul să o agrezeze din nou pe bunica sa.”

Ulterior, pârâtul a formulat mai multe cereri pentru revocare, toate susținute și de către bunica sa, care a subliniat faptul că are speranța că nepotul ei își va urma tratamentul și se va schimba, precum și că ei nu se au decât unul pe celălalt, neavând alte rude în viață și în apropiere. Prima dintre cereri a fost respinsă ca inadmisibilă⁵, iar ultima, deși admisă în fond,⁶ a fost respinsă în calea de atac formulată de Ministerul Public ca urmare a soluției pronunțate asupra primei cereri de revocare formulate⁷.

Într-o altă cauză, prin sentința pronunțată în fond⁸, definitivă ca urmare a respingerii apelului⁹, s-a emis un ordin de protecție prin care tatăl a fost obligat, printre altele, la păstrarea unei distanțe minime de 100 metri față de fiica minoră și față de domiciliul fiicei minore, fiind dispusă și evacuarea temporară din locuința comună, cu interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod cu fiica minoră. Măsurile au fost dispuse de către instanța de judecată pe o durată de 6 luni de la data pronunțării hotărârii.

Pentru a pronunța această soluție, instanța a reținut că tatăl „a lovit-o cu palmele la nivelul piciorului drept și al mâinii drepte, cauzându-i acesteia suferințe fizice, fapt necontestat de părți. Aceste aspecte au reieșit și din înregistrările depuse la dosar de reclamantă.”

Revocarea a fost solicitată de către tatăl minorei la aproximativ 5 luni de la data incidentului, cererea fiind susținută de mama minorei, care a argumentat de asemenea în sensul că tatăl luase măsuri concrete pentru a se îndrepta, inclusiv prin aceea că începuse ședințe de terapie, deși nu avea o asemenea obligație conform hotărârii de emitere a ordinului de protecție. De asemenea, la momentul formulării cererii încetase integral măsura preventivă a controlului judiciar, prin care se stabilise interdicția tatălui de a se apropia de fiica minoră.

Prin sentința pronunțată în fond¹⁰, a fost respinsă excepția inadmisibilității invocată de Ministerul Public și a fost admisă cererea de revocare. Ulterior, a fost admis apelul formulat de către Ministerul Public, fiind respinsă cererea de revocare ca inadmisibilă¹¹.

⁵ Sentința nr. 3589/2025 din 08.05.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ 8658d9736 (disponibilă la [această adresă](#)).

⁶ Instanța a reținut, în esență, că interpretarea majoritară care conduce la respingerea ca inadmisibile a cererilor de revocare pentru ordine emise pentru durate mai scurte decât cea maximă contravine standardului CEDO configurat pe marginea art. 8 – Sentința nr. 6601/2025 din 03.10.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ ggde57322 (disponibilă la [această adresă](#)).

⁷ Decizia nr. 2291/2025 din 06.11.2025 pronunțată de Tb. București, Secția a V-a civilă, cod RJ 84de558ed (disponibilă la [această adresă](#)).

⁸ Sentința nr. 5655/2025 din 07.07.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ de683g875 (disponibilă la [această adresă](#)).

⁹ Sentința nr. 2092/2025 din 22.07.2025 pronunțată de Tb. București, Secția a V-a civilă, cod RJ d94e96d35 (disponibilă la [această adresă](#)).

¹⁰ Sentința nr. 7432/2025 din 21.11.2025 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ 65gd33235 (disponibilă la [această adresă](#)).

¹¹ Decizia nr. 2744/2025 din 09.12.2025 pronunțată de Tb. București, Secția a V-a civilă, cod RJ 6599858g8 (disponibilă la [această adresă](#)).

Nu întâmplător am expus pe larg aceste exemple. Ceea ce dorim să evidențiem este că relațiile de familie sunt susceptibile de evoluție și ameliorare în timp, iar aceste particularități trebuie avute în vedere de legiuitor cu ocazia reglementărilor în materie.

III. APLICABILITATEA BLOCULUI CONVENȚIONAL ÎN DREPTUL NAȚIONAL

Instanțele naționale sunt ținute să aibă în vedere dispozițiile Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, sub rezerva constatării aplicabilității sale *ratione materiae*. Teza constituie un drum bătătorit.

Potrivit art. 11 alin. (2) din Constituția României, CEDO este parte din dreptul intern ca urmare a ratificării sale prin Legea nr. 30/1994, în același sens statuând și instanța de contencios constituțional¹². Desigur, aplicabilitatea Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului nu se rezumă exclusiv la conținutul formal al Convenției și al Protocoalelor Adiționale, ci include și jurisprudența Curții, împreună alcătuind *blocul de convenționalitate*¹³.

Astfel, instanțele sunt autorizate de art. 20 din Constituția României să realizeze o interpretare conformă a normelor de drept intern atunci când sunt puse în discuție drepturile și libertățile fundamentale ale omului, judecătorul național fiind primul judecător al Convenției¹⁴ – *Dumitru Popescu c. României* (nr. 2), 26.04.2007, pct. 103: „prevederile Convenției făceau parte integrantă din ordinea juridică internă a statelor semnatare. Acest aspect implică obligația pentru judecătorul național de a asigura efectul deplin al normelor acesteia, asigurându-le preeminența față de orice altă prevedere contrară din legislația națională, fără să fie nevoie să aștepte abrogarea acesteia de către legiuitor.”¹⁵. În sens similar, *Vermeire împotriva Belgiei*, Hotărârea din 29 noiembrie 1991¹⁶.

¹² CCR, Decizia nr. 146 din 14 iulie 2000 sau Decizia nr. 349 din 19 decembrie 2001, disponibile la www.legislatie.just.ro.

¹³ ÎCCJ, completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, Decizia nr. 12 din 07.11.2011, disponibilă la www.iccj.ro.

¹⁴ Aspect larg subliniat în jurisprudența internă: „Întrucât recurenta-reclamantă s-a prevalat de o pretinsă încălcare a art. 1 din Primul Protocolul adițional la Convenția europeană, instanțele de fond, deci, și instanța de apel, erau ținute a aplica raționamentul instanței europene în analiza unei preținse încălcări a acestei norme convenționale, având în vedere că mecanismul de protecția a drepturilor omului conceput prin Convenție este unul care atribuie un rol subsidiar Curții de la Strasbourg (de aici, și regula necesității epuizării căilor de atac interne), astfel încât, judecătorul național este primul judecător al convenției” – ÎCCJ, Secția. I civilă, Decizia nr. 1506/2022 din 20 septembrie 2022, disponibilă la www.iccj.ro; Decizia nr. 100/2025 din 17.02.2025 pronunțată de C.Ap. București, secția a IV-a civilă, cod RJ eeg59e542 (disponibilă la [această adresă](#)); Decizia nr. 1670/2023 din 12.12.2023 pronunțată de C.Ap. București, secția a IV-a civilă, cod RJ de6683752 (disponibilă la [această adresă](#)); Decizia nr. 260/2021 din 15.06.2021 pronunțată de C.Ap. Brașov, cod RJ e78g468d (disponibilă la [această adresă](#)); Decizia nr. 64/2022 din 14.02.2022 pronunțată de C.Ap. Brașov, cod RJ de5599g46 (disponibilă la [această adresă](#)); Decizia nr. 79/2025 din 06.02.2025 pronunțată de C.Ap. București, secția a III-a civilă, cod RJ ee558788d (disponibilă la [această adresă](#)); Decizia nr. 405/2011 din 26.09.2011 pronunțată de C.Ap. Timișoara, cod RJ dd5655g2 (disponibilă la [această adresă](#)). În același sens, A. Ghencea, Formalismul procedural și formalismul excesiv în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în *Universul Juridic Premium* 6 din 2025, disponibil la www.sintact.ro, par. 22.

¹⁵ Disponibilă la www.hudoc.echr.coe.int.

¹⁶ „Libertatea de alegere recunoscută Statului în ceea ce privește mijloacele de îndeplinire a îndatoririlor sale în conformitate cu articolul 53 (art. 53) nu poate să-i permită să suspende aplicarea Convenției așteptând completarea unei asemenea reforme, încât să oblige Curtea să respingă în 1991, pentru o succesiune deschisă la 22 iulie 1980, plângeri identice celor pe care le-a primit la 13 iulie 1979”, disponibilă în traducere la www.hudoc.echr.coe.int.

Fără îndoială, obligația este întărită și de art. 3 alin. (1) din C. pr. civ. care preia dispozițiile art. 20 din Constituția României. Desigur, consecința va fi înlăturarea normei contrare Convenției din dreptul obiectiv aplicabil cauzei deduse judecătii.¹⁷

IV. APLICABILITATEA ART. 8 CEDO. CONSECINȚE

Conform art. 8 din CEDO, „1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

Din analiza jurisprudenței CEDO, reiese că, în sensul art. 8, noțiunea de „viață privată” este o noțiune largă, care nu poate avea o definiție exhaustivă și care include integritatea fizică și morală a persoanei și, prin urmare, poate îngloba multiple aspecte ale identității unui individ, precum identificarea și orientarea sexuală, numele, reputația sau elemente legate de dreptul la imagine (Axel Springer c. Ger., par. 83;¹⁸ Petrina c. Ro, par. 28¹⁹).

În orice caz, este neîndoiește că în noțiunea de viață de familie sunt incluse relațiile dintre persoanele avute în vedere prin dispozițiile art. 5 din Legea nr. 217/2003.

De asemenea, există o ingerință în sfera vieții de familie a părților ca urmare a împrejurării că ordinul de protecție conduce la restrângerea modalităților în care părțile pot interacționa²⁰. Este în schimb incontestabil că această formă de protecție, privită în mod global, este conformă standardului european, fiind chiar impusă de obligațiile pozitive pe care statul trebuie să le întreprindă pentru protejarea victimelor unor forme de violență domestică în sens larg²¹.

Cele de mai sus nu sunt relevante doar pentru o calificare precisă a dreptului fundamental în discuție. Din contră, în prezenta cauză au o greutate covârșitoare: norma a fost deja validată din prisma principiului constituțional al *egalității în drepturi* și din prisma

¹⁷ ÎCCJ, Decizia nr. 2307/2008 din 4 iunie 2008: „Raportându-se așadar la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, la practica Curții Europene a Drepturilor Omului (blocul de convenționalitate) precum și la reglementările comunitare și jurisprudența Curții de Justiție de la Luxemburg, Înalta Curte va înlătura dispozițiile din Legea contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare care permit cenzurarea fără limită în timp, pe calea incidentală a excepției de nelegalitate, a actelor administrative unilaterale cu caracter individual emise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004, reținând că aceste dispoziții contravin unor principii fundamentale convenționale și comunitare a căror respectare asigură exercițiul real al drepturilor fundamentale ale omului.”.

¹⁸ Disponibilă la www.hudoc.echr.coe.int.

¹⁹ Disponibilă la www.hudoc.echr.coe.int.

²⁰ În sensul că o măsură precum ordinul de protecție poate să cadă în sfera de aplicare a art. 8 CEDO, Kurt c. Austria (GC), nr. 62903/15; Eremia v. Republic of Moldova, Hotărârea din 28 mai 2013; A. c. Croația, Hotărârea din 14 octombrie 2010, disponibile la www.hudoc.echr.coe.int.

²¹ A se vedea cu titlu de exemplu, Opuz c. Turciei, nr. 33401/02, Hotărârea din 9 iunie 2009, disponibilă la www.hudoc.echr.coe.int.

accesului la justiție, atât în decizii de speță²² cât și din prisma instanței de contencios constituțional²³.

Prin Decizia nr. 489/2023 pronunțată de Curtea Constituțională, s-a respins excepția de neconstituționalitate a art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 și s-au reținut următoarele: „24. Autorii excepției de neconstituționalitate, împotriva cărora s-au dispus măsuri prin ordine de protecție pe o durată de 4 luni, critică imposibilitatea solicitării revocării acestor ordine de protecție, susținând că dispozițiile criticate contravin art. 16 alin. (1) și art. 21 din Constituție [...].

25. Referitor la critica privind încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție, Curtea reține că, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, principiul constituțional al egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. [...]

27. De asemenea, critica autorului excepției de neconstituționalitate din Dosarul nr. 1.205D/2020, potrivit căreia legiuitorul îi conferă unei persoane care prezintă un grad de pericolozitate mai mare șansa de a obține revocarea măsurilor prevăzute de ordinul de protecție, dar îl oprește pe cel mai puțin periculos să obțină această revocare, nu poate conduce la existența unei discriminări referitoare la posibilitatea introducerii cererii de revocare a unui ordin de protecție. Astfel, condiția de admisibilitate a cererii de revocare a ordinului de protecție, condiție care este impusă de legiuitor și vizează durata maximă pentru care a fost emis ordinul de protecție, nu are semnificația unei discriminări, ci Curtea constată că intră în competența legiuitorului reglementarea oricăror condiții pentru introducerea unei cereri la instanța judecătorească.

29. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate ce vizează încălcarea art. 21 din Constituție, Curtea reține că [...]

32. Cât privește posibilitatea de a formula cererea de revocare a ordinului de protecție, posibilitatea recunoscută de legiuitor cu condiția ca durata pentru care a fost emis acesta să fie maximă, Curtea constată că, potrivit jurisprudenței sale constante, cât și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la instanță nu este unul absolut.”

Fără a pune în discuție argumentele avute în vedere de Curtea Constituțională și concluzia, se poate observa că evaluarea constituționalității normei a fost realizată doar din prisma principiul constituțional al egalității în drepturi și din prisma accesului la justiție. Efectele normei nu au fost analizate din perspectiva efectelor asupra vieții de familie. În acest context, concluziile propuse prin Decizia nr. 2744/2025 nu sunt peremptorii și nu au autoritate de lucru judecat prin raportare la art. 8 CEDO²⁴, ceea ce permite punerea în discuție a interpretării majoritare în paradigma *efectelor asupra vieții de familie*.

Pe cale de consecință, în continuare vom analiza măsura în care regimul juridic al revocării ordinului de protecție este compatibil cu standardul impus de Convenție în materia dreptului la respectarea vieții de familie. În cadrul acestei analize vom evalua și consecințele interpretării atribuite în majoritate textului, precum și cele rezultate din aplicarea argumentului *per a contrario*, ocazie cu care va rezulta, în mod autonom, faptul că interpretarea aplicată în majoritate de către instanțe nu este confirmată de aplicarea altor

²² Decizia nr. 2744/2025 din 09.12.2025 pronunțată de Tb. București, cod RJ 6599858g8 (disponibilă la [această adresă](#)).

²³ CCR, Decizia nr. 489/2023, disponibilă la [această adresă](#).

²⁴ B. Karoly, M.S. Costinescu, Controlul de constituționalitate în România. Excepția de neconstituționalitate, Ed. Hamangiu, București, 2020, pp. 230-231.

metode de interpretare. În final, soluția pe care o vom propune este în sensul că interpretarea majoritar acceptată conduce la încălcarea art. 8 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

V. STANDARDUL IMPUS DE ART. 8 CEDO

Cu privire la conformitatea ingerinței cu standardul ce se desprinde din art. 8 CEDO, Curtea a stabilit că ingerința este justificată din prisma paragrafului 2 al articolului 8 dacă ea a fost prevăzută de lege, dacă a urmărit unul sau mai multe dintre scopurile legitime indicate în acest paragraf și dacă ar fi fost necesară într-o societate democratică.

A. Existența unei ingerințe

Prima cerință este îndeplinită, prin Legea nr. 217/2003 fiind reglementate condițiile și regimul juridic subsecvent emiterii ordinului de protecție, inclusiv regimul juridic al revocării. Conform art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003, *persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse*. Formularea a condus la concluzia că revocarea nu se poate solicita decât în măsura în care ordinul a fost emis pe durata maximă prevăzută de lege. Prin urmare, în cazul unui ordin emis pentru 11 sau 6 luni, *de plano*, persoana împotriva căreia s-a pronunțat hotărârea nu ar avea acces la posibilitatea revocării acestuia. Ingerința este, în interpretarea (*larg*) majoritară, prevăzută de lege.

Trebuie menționat că soluția este justificată de înțelesul autonom al noțiunii de lege, în sensul convenției – care impune includerea înțelesului pe care jurisprudența l-a conferit unei anume dispoziții.

În concret, interpretarea normei, respectiv dacă permite revocarea acelor ordine emise pe o durată mai scurtă decât cea maximă, face obiectul unei jurisprudențe divergente, așa cum s-a evidențiat prin Decizia nr. 63 din 2 octombrie 2023, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009 din 6 noiembrie 2023): „92. Cât privește aplicarea acestei norme juridice, respectiv dificultatea aplicării prezente a acesteia, verificările efectuate de către Înalta Curte de Casație și Justiție pun în evidență faptul că, la nivelul a 14 curți de apel din țară, există conturată o bogată jurisprudență, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 49 din Legea nr. 217/2003, majoritatea acestor instanțe indicând hotărâri judecătorești. Instanțele s-au confruntat cu problematica adusă în discuție prin sesizare, iar numărul hotărârilor care o reflectă este unul semnificativ, fiind depusă practică judiciară începând cu anul 2015 și până în prezent.

93. Astfel, **într-o largă majoritate**, s-a apreciat că sintagma „persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse” din cuprinsul art. 49 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 are în vedere exclusiv persoana împotriva căreia s-a dispus emiterea unui ordin de **protecție pe durată maximă**, arătându-se că **prevederea legală este lipsită de echivoc**, singura persoană care are calitate procesuală activă într-o cerere având ca obiect revocarea ordinului de protecție fiind potențialul agresor, iar nu și victima, iar **condiția referitoare la durata maximă pentru care s-a dispus măsura prin ordinul de protecție este o condiție imperativă**, cu caracter obligatoriu, care se alătură celorlalte condiții ce trebuie întrunite cumulativ;

chestiunea duratei ordinului de protecție trebuie examinată în corelație cu celelalte condiții reglementate de art. 49 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, care, împreună, configurează un sistem ce permite revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii în condițiile unor garanții suficiente că agresorul s-a îndreptat și nu mai prezintă pericol pentru victima violenței domestice. Prin urmare, doar persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe durată maximă poate solicita revocarea acestuia, **nu și persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție pe o durată mai mică decât maximum prevăzut de lege.**

94. Alte instanțe, dimpotrivă, au apreciat că și persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordin de protecție pe o durată **sub maximum prevăzut de lege poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse**, durata pentru care a fost dispus ordinul de protecție nefiind o chestiune de natură să înfrângă principii de ordin constituțional, respectiv egalitatea în drepturi a cetățenilor. **Se consideră că un agresor în privința căruia s-a dispus o măsură pe durata maximă (deci, prin ipoteză, mai periculos) ar fi mai privilegiat, în sensul în care legiuitorul i-ar fi pus la dispoziție numai lui un resort legal.** Evocând raționamentul *a fortiori*, aceste instanțe au concluzionat în sensul că, în măsura în care legea permite persoanei față de care s-a luat măsura emiterii unui ordin de protecție pe durata maximă să solicite revocarea ordinului de protecție, **cu atât mai mult poate solicita revocarea o persoană cu privire la care măsura emiterii ordinului de protecție s-a luat pe o durată mai mică decât cea maximă prevăzută de lege (s.i.).**²⁵

Interpretarea majoritară este totuși criticabilă²⁶ pentru cel puțin trei argumente:

a) Excluderea posibilității revocării ordinelor pe o durată mai scurtă este consecința aplicării unui singur argument de interpretare²⁷, argumentul *per a contrario*²⁸, care este inoportun față de formularea pozitivă a normei în discuție și riscurile asociate aplicării lui în mod autonom. În realitate, acest argument de interpretare tinde să impună, prin natura sa, o anume soluție și pentru ipoteze despre care, în absența unei demonstrații juridice independente, nu se poate spune dacă au fost sau nu avute în vedere de legiuitor: norma discută doar despre ce pot face persoanele împotriva cărora s-au emis ordine pe durată

²⁵ Disponibilă la [această adresă](#).

²⁶ În sensul că soluția legislativă, în interpretarea majoritară, este criticabilă, fără a elabora motivele, I.A. Szabo, Ordinul de protecție instrument de prevenire și combatere a violenței în familie. La granița dintre civil și penal, Universul Juridic Premium 2019, disponibil la www.sintact.ro.

²⁷ „111. Utilizând metoda primordială de interpretare a normei juridice, aceea literală, asemeni instanței de trimitere, se poate concluziona cu ușurință în sensul că alineatul întâi al normei reglementează, prin dispoziții imperative, cine poate fi titularul unei cereri având ca obiect revocarea sau înlocuirea măsurii dispuse printr-un ordin de protecție, conferind acest drept exclusiv persoanei împotriva căreia s-a dispus o astfel de măsură „pe durata maximă”. Aplicând raționamentul *per a contrario*, rezultă că, dacă această condiție imperativă, referitoare la calitatea persoanei, nu este îndeplinită, titularul cererii nu poate avea calitate procesuală activă. În consecință, cererea se impune a fi respinsă, pentru acest motiv, în considerarea unei excepții procesuale de fond, care va acționa cu efect peremptoriu.” – ÎCCJ, Decizia nr. 63 din 2 octombrie 2023, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de pronunțare a unei hotărâri pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Deși instanța face trimitere la interpretarea literală a normei, suntem de părere că rezultatul dezbătut, respectiv dacă poate fi avută în vedere cererea de revocare a unui ordin emis pentru o durată mai redusă decât cea maximă, nu este rezultatul unei asemenea interpretări din moment ce, în mod literal, norma indică acele ordine care pot fi revocate. Or, dilema privește ordinele pentru care legiuitorul nu oferă în mod expres o soluție. Astfel, pentru ordinele de protecție pe care legiuitorul nu le tratează soluția nu rezultă din interpretarea literală a normei, ci din interpretarea logică, grefată pe argumentul *per a contrario*.

²⁸ Pentru riscurile asociate acestui argument de interpretare, V. Diaconiță, Slăbiciunile argumentului „PER A CONTRARIO”, disponibil la [această adresă](#).

maximă, dar nu relevă în mod expres nimic despre celelalte persoane, împotriva cărora s-au emis ordine pe durate inferioare. Fundamentarea interpretării exclusiv pe așa-zisa interpretare literală și pe argumentul de interpretare logică ignoră alte posibile interpretări care ar fi consecința aplicării altor reguli de interpretare sau a altor argumente de interpretare logică. Prin urmare, se impune să vedem dacă există raționamente care să ne ajute să rezistăm tentației de a asocia formularea deficitară a legiuitorului cu o *sugestie* privind regimul juridic restrictiv al celorlalte ordine de protecție;

b) Revocarea ordinelor emise pentru o durată mai scurtă este impusă de un alt argument de interpretare logică, respectiv argumentul *a fortiori*, corelat cu o interpretare teleologică: dacă acele persoane care au săvârșit cele mai grave fapte de violență față de un membru de familie *pot solicita* revocarea, atunci cu atât mai mult celelalte persoane, ale căror fapte sunt de o gravitate, prin ipoteză, mai redusă, trebuie să aibă acces la un regim juridic cel puțin la fel de permisiv²⁹;

c) În fine, în condițiile în care interpretarea majoritară se bazează exclusiv pe argumentul de interpretare logică *per a contrario*, cu ignorarea altor argumente asociate aceleiași metode sau a altor reguli de interpretare, soluția minoritară este rezultatul aplicării argumentului *a fortiori* coroborat cu interpretarea sistematică a normei: soluția legislativă înrudită, de dată mai recentă, anume art. 25 alin. (1)³⁰ din Legea nr. 26/2024, nu impune nicio formă de limitare a admisibilității cererii de revocare a ordinului de protecție în funcție de durata pentru care a fost emis. Din contră, se observă chiar o extindere a titularilor dreptului de a solicita revocarea, însăși *victima* având posibilitatea de a iniția revocarea.

B. Scopul legitim urmărit

Cu privire la a doua cerință, *a scopului legitim urmărit*, sunt relevante argumentele folosite de instanțele care au admis cereri de revocare a unor ordine emise pe durate inferioare celei maxime,³¹ așa cum au fost rezumate în decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție citată pe larg anterior.

²⁹ Din prisma art. 16 CR, instanța de contencios constituțional motivează soluția aleasă de legiuitor după cum urmează: „Astfel, condiția de admisibilitate a cererii de revocare a ordinului de protecție, condiție care este impusă de legiuitor și vizează durata maximă pentru care a fost emis ordinul de protecție, nu are semnificația unei discriminări, ci Curtea constată că intră în competența legiuitorului reglementarea oricăror condiții pentru introducerea unei cereri la instanța judecătorească.” În ceea ce ne privește, suntem de părere că nu se poate extrage din considerentele curții motivul concret care justifică diferența de tratament.

³⁰ Art. 25 alin. (1) din Legea nr. 26/2024: „(1) Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție și persoana în beneficiul căreia s-a emis ordinul de protecție pot solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.”

³¹ Cu titlu de exemplu, Sentința nr. 4314/2023 din 15.05.2023 pronunțată de Jud. Sectorului 1 București, dosar nr. 20217/299/2023, cod RJ ee3g24689 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 10443/2024 din 27.11.2024 pronunțată de Jud. Sectorului 1 București, dosar nr. 38213/299/2024, cod RJ 6288e5de2 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 7233/2023 din 02.10.2023 pronunțată de Jud. Sectorului 1 București, dosar nr. 36542/299/2023, cod RJ ee83624g6 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 10175/2021 din 01.11.2021 pronunțată de Jud. Sectorului 1 București, dosar nr. 44553/299/2021, cod RJ de4832967 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 12331/2024 din 12.11.2024 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 30559/94/2024, cod RJ 4e7349456 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 15116/2022 din 12.10.2022 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 22240/94/2022, cod RJ 8663733ge (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 4070/2023 din 04.05.2023 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 10283/94/2023, cod RJ 867656844 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 15237/2022 din 13.10.2022 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 22591/94/2022, cod RJ

Este foarte dificil de argumentat rațiunea pentru care legiuitorul ar fi instituit drept o condiție pentru revocare împrejurarea ca ordinul să fi fost emis pe durata maximă. În alți termeni, legiuitorul arată că doar acei agresori care săvârșiseră cele mai grave fapte de violență, în sensul legii, și care generaseră o stare de pericol de o asemenea intensitate încât se impusese emiterea ordinului pe durată maximă ar fi îndreptățiți să obțină revocarea lui. Ceilalți, care săvârșiseră fapte de o gravitate mai redusă, s-ar vedea puși în situația de a suporta efectele pe întreaga durată stabilită inițial, în toate cazurile.

În concret, prin raportare la primul exemplu oferit, agresorul față de care a fost emis un ordin pentru 11 luni nu putea cere revocarea, dar ar fi putut să o facă dacă ordinul ar fi fost emis pentru 12 luni. La prima vedere, soluția pare contraintuitivă.

Cu privire la scopul legitim al normei, s-a argumentat în mod expres că legiuitorul a „impus condiția duratei maxime tocmai pentru că ordinul de protecție a fost dispus pentru o durată îndelungată, existând astfel o ingerință de durată în dreptul la viața de familie a părților, în timp ce în situația emiterii ordinului de protecție pentru o durată mai scurtă, ingerința este limitată și proporțională. Or, dacă s-ar admite posibilitatea formulării cererii de revocare în situația în care s-a emis un ordin de protecție pe o durată mai scurtă, s-ar aduce atingere și principiului securității juridice și scopului emiterii ordinului de protecție, întrucât măsurile ar fi dispuse pentru o perioadă scurtă, iar dacă ordinul ar putea fi revocat la scurt timp după dispunerea sa, procedura nu și-ar atinge scopul de a proteja victima și de a facilita conștientizarea de către agresor a consecințelor comportamentului său.”³². Dacă raționamentul este atât de solid, de ce soluția nu a fost menținută și prin Legea nr. 26/2024?

În aceeași direcție, s-ar putea argumenta totuși faptul că durata maximă este văzută drept o măsură extremă și, față de durata considerabilă, la momentul emiterii ordinului nu se poate anticipa integral modul în care se va reforma agresorul. Dar dacă reformarea este motivul ce justifică revocarea, de ce împrejurarea reformării nu este, de una singură, suficientă pentru a discuta pe fond o cerere de revocare a unui ordin emis pentru o durată mai mică decât cea maximă?

Pentru ambele linii de argumentare prezentate anterior, suntem de părere că diferența cantitativă între o durată de 11 luni și o durată de 12 luni este insuficientă pentru a justifica, de una singură, scopul legitim al normei. Critica, în egală măsură, poate fi extrapolată prin raportare la diferențe mai semnificative. Iar în acest punct apare un reper suplimentar și neprevăzut de lege pe care instanțele ar trebui să îl aibă în vedere la stabilirea duratei pentru ordinul de protecție: dacă există posibilitatea ameliorării relațiilor dintre părți, instanțele ar trebui să se orienteze către durate maxime, chiar dacă gravitatea faptei nu ar impune-o. În alți termeni, durata nu este dictată doar de starea de pericol ci și de regimul și perspectiva revocării. Ceea ce conduce la următorul posibil argument.

S-ar mai putea susține faptul că, în realitate, legiuitorul a lăsat la îndemâna instanțelor să decidă în ce situații se justifică revocarea ordinului și în ce situații nu s-ar putea dispune o asemenea măsură, iar această evaluare nu se poate realiza decât în mod anticipat, *a priori*, la

62248e747 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 420/2024 din 18.01.2024 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 1001/94/2024, cod RJ 62e985539 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 5501/2023 din 07.06.2023 pronunțată de Jud. Buftea, dosar nr. 12699/94/2023, cod RJ 4e35g6847 (disponibilă la [această adresă](#)); Sentința nr. 1591/2026 din 02.03.2026 pronunțată de Jud. Sectorului 6 București, cod RJ 469764324 (disponibilă la [această adresă](#)), definitivă prin neapelare.

³² Decizia nr. 2744/2025 din 09.12.2025 pronunțată de Tb. București, cod RJ 6599858g8 (disponibilă la [această adresă](#)).

momentul emiterii ordinului de protecție. Spre exemplu, chiar dacă situația de fapt dictează emiterea ordinului pentru durata maximă, instanța ar trebui să se orienteze (*sic!*) către o durată inferioară, chiar cu puțin, în acele situații în care este sesizată o vulnerabilitate a victimei, susceptibilă să cedeze presiunilor agresorului și să îl ierte, deși el constituie în continuare un pericol. În asemenea ipoteze, emiterea ordinului pe o durată de 12 luni ar trebui evitată, o durată inferioară asigurând *irevocabilitatea măsurii*.

Totuși, niciun asemenea scop nu pare să fie legitim, fiind viciat de o contradicție internă: deși agresorul este un pericol, inclusiv sub aspectul posibilității de a o influența pe victimă, ceea ce ar impune *protejarea victimei pe durata maximă* prevăzută de lege, această durată ar trebui evitată tocmai pentru a *proteja* victima prin cenzurarea accesului agresorului la instituția revocării.

Concluzia cu privire la cerința scopului legitim, față de cele de mai sus, trebuie să fie în sensul că interpretarea îmbrățișată majoritar de instanțe nu poate fi susținută din prisma testului convențional. Desigur, consecința este că pentru asigurarea preeminenței Convenției, norma trebuie înlăturată și asigurat accesul la instituția revocării pentru orice agresor, indiferent de durata pentru care a fost emis ordinul de protecție.

C. Proportionalitatea ingerinței

Presupunând că ar fi eronată concluzia anterioară și că, de fapt, norma ar sluji un scop legitim, cea de-a treia condiție a testului de conformitate cu standardul convențional nu este îndeplinită: nu se poate stabili că ingerința este *proporțională*.

Argumentele anterioare servesc și pentru analiza proporționalității³³: instanța nu poate identifica motivul pentru care un agresor evaluat, *ab initio*, drept *mai periculos* prin raportare la victimă are acces la revocarea ordinului, chiar și după o lună din cele 12 luni stabilite inițial, în timp ce un agresor împotriva căruia s-a emis un ordin pentru 6 luni se vede exclus de la aplicarea aceluiași regim.

Proportionalitatea presupune un test relativ simplu în situația noastră: este excluderea ordinelor emise pe durate mai scurte decât cea maximă o măsură care contribuie la sporirea protecției conferite victimei? Două argumente conduc la un răspuns negativ.

Pe de o parte, caracterul proporțional nu poate fi susținut prin raportare la regimul juridic al revocării, citit în lumina Deciziei nr. 50 din 22 iunie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.³⁴ S-a reținut că „[î]n situația în care persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție nu este implicată într-un dosar penal, pentru a se dispune revocarea ordinului de protecție nu trebuie întocmită de către serviciul de probațiune o evaluare a riscului de recidivă, conform art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003. În acest caz, instanța va efectua o evaluare proprie a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție.” Rezultă că analiza pentru revocarea ordinului se realizează *post factum*, față de evoluția agresorului, și nu este ancorată într-o

³³ În sensul că „posibilitatea revocării ordinului de protecție este necesară într-un sistem juridic care trebuie să rămână proporțional și să țină seama de evoluția situației de fapt” – A.E.M. Ardelean, Ordinul de protecție în materia violenței domestice: între protecție formală și siguranță efectivă, Universul Juridic Premium 2026, disponibil la www.sintact.ro.

³⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020.

evaluare care s-ar fi realizat la momentul emiterii ordinului³⁵ și care eventual să fi fost valorificată prin alegerea unei durate de către judecător. Mai mult, testul în sine este independent substanțial de durata ordinului. Prin urmare, condiția suplimentară emiterii ordinului nu contribuie în vreun fel la conferirea unui grad de protecție sporit pentru victimă, filtrul procedurii de revocare fiind necesar și suficient: instanța analizează în toate cazurile dacă mai subzistă un risc real pentru victima violenței domestice.

Pe de altă parte, testul proporționalității exclude compatibilitatea normei cu CEDO și prin comparație cu regimul juridic al ordinelor de protecție emise în temeiul art. 25 alin. (1) din Legea nr. 26/2024, unde, așa cum am arătat deja, nu se instituie nicio condiție substanțială privind durata ordinului față de care este formulată cererea de revocare. Diferența de reglementare trădează, în opinia noastră, lipsa unui beneficiu efectiv al condiției în discuție.

O scurtă analiză a dreptului comparat confirmă că examenul proporționalității nu poate fi considerat promovat pe baza argumentelor formulate de instanțele naționale. În dreptul francez, ordinul de protecție care privește relațiile dintre membri de familie este reglementat la nivelul Codului civil, art. 515-9 și urm. într-o manieră similară, în mare măsură, cu cea din reglementarea noastră. Totuși, prin art. 515-12 C. civ. fr.³⁶ se arată expres că instanța poate, în orice moment, la cererea procurorului sau a oricăreia dintre părți, să revoce sau să modifice total sau parțial măsurile prevăzute în ordinul de protecție, să dispună noi măsuri, să acorde pârâtului o scutire temporară de la respectarea anumitor obligații care îi sunt impuse sau să revoce ordinul de protecție. Revocarea nu este în vreun fel condiționată de durata pentru care a fost emis inițial ordinul de protecție.

În schimb, așa cum s-a argumentat anterior, revocarea poate fi dispusă numai în cazul în care se constată că măsurile dispuse prin ordin, în tot sau în parte, nu se mai justifică³⁷. Astfel, printr-o hotărâre relativ recentă³⁸, Curtea de Casație a subliniat faptul că, odată emis ordinul de protecție, sarcina probei pentru revocarea lui revine părții care o solicită și că instanța trebuie să cerceteze în concret utilitatea fiecărei măsuri dispuse din prisma situației

³⁵ „[J]udecătorul apreciază gradul de pericol pentru victimă al agresorului, ori pe baza evaluării riscului de recidivă realizată de către un serviciu de probațiune, ori pe baza evaluării proprii a existenței unui risc real de recidivă” – CCR, Decizia nr. 489/2023.

³⁶ Disponibil la [această adresă](#). Pentru detalii privind evoluția reglementării și forma actuală, *F. Chénédé et. alii*, *Droit de la famille*, Ed. Dalloz, ed. 10, Paris, 2026, p. 2442 și urm.; *É. Bazin*, *Répertoire de procédure civile*. *Violences familiales*, ianuarie 2025, actualizat în aprilie 2026, disponibil la [această adresă](#).

³⁷ Pentru rigorile care privesc testul necesar pentru emiterea ordinului de protecție, a se vedea, cu titlu de exemplu, Cass. civ. 1re, 23 mai 2024, 22-22.600, disponibilă la [această adresă](#).

³⁸ Cass. civ. 1re, 13 février 2020, 19-22.192, disponibilă la [această adresă](#): „7) ALORS QU'il appartient à celui qui sollicite la suppression des mesures de protection ordonnées à son encontre de démontrer que ces mesures ne sont plus nécessaires ; qu'en retenant, pour décider de lever les mesures de protection ordonnées au bénéfice de Mme A..., que cette dernière ne démontrait pas l'existence d'un danger actuel pour elle ou pour ses enfants, la cour d'appel, qui a inversé la charge de la preuve, a violé l'article 1353 du code civil, ensemble l'article 9 du code de procédure civile ;

8) ALORS, en toute hypothèse, QUE lorsque plusieurs mesures de protection ont été ordonnées, le juge ne peut décider qu'il y a lieu de les supprimer toutes sans s'expliquer sur l'utilité de chacune d'elles ; qu'en l'espèce, par ordonnance de protection du 23 janvier 2019, rectifiée par jugement du 6 février 2019, le juge a fait interdiction à M. D... d'entrer en relation avec Mme A... et de détenir une arme, il a autorisé Mme A... à dissimuler son adresse et a maintenu l'autorité parentale conjointe sur les deux enfants du couple, dont il a fixé la résidence habituelle chez la mère, il a réservé le droit d'hébergement du père, a fixé les modalités de son droit de visite et a fixé à 1.300 € sa contribution mensuelle à l'éducation et à l'entretien de ses enfants ; qu'en supprimant la totalité de ces mesures de protection, sans s'expliquer sur l'utilité de chacune d'elles, la cour d'appel a privé sa décision de base légale au regard de l'article 515-12 du code civil. ECLI:FR:CCASS:2020:C100174”.

în care se află părțile pentru a stabili dacă mai există sau nu o stare de pericol actual pentru victimă.

Caracterul disproporționat al soluției care rezultă din interpretarea majoritară este evidențiat și de cel de-al doilea exemplu de situație de fapt pe care l-am propus în deschiderea acestui studiu: cenzurarea accesului la revocare ar conduce la consecința menținerii ordinului de protecție chiar și în ipotezele în care demersurile de natură penală au încetat sau, după caz, au fost înlăturate măsurile preventive care impuneau obligații în parte comune cu cele din ordinul de protecție deoarece s-a considerat că nu mai subzistă starea de pericol care justificase instituirea lor, soluție confirmată expres în dreptul spaniol³⁹.

Toate aceste considerente conduc la concluzia că soluția propusă în mod majoritar nu poate fi considerată nici proporțională cu scopul urmărit.

VI. CONCLUZII

Nu întâmplător am început expunerea noastră cu exemple factice: ele relevă că relațiile de familie sunt susceptibile de evoluție și ameliorare și că, uneori, singura variantă pentru viitor, pentru ambele părți, este refacerea în mod sincer și loial a legăturii.

Concluzia intermediară este că interpretarea majoritară este, în esență, cantonată într-un singur argument de interpretare, argumentul *per a contrario*, care este inoportun față de formularea pozitivă a normei în discuție și riscurile asociate aplicării lui în mod autonom. În realitate, acest argument de interpretare tinde să impună, prin natura sa, o anume soluție și pentru ipoteze despre care, în absența unei demonstrații juridice independente, nu se poate spune dacă au fost sau nu avute în vedere de legiuitor: norma discută doar despre ce pot face persoanele împotriva cărora s-au emis ordine pe durată maximă, *dar nu relevă în mod expres nimic despre celelalte persoane, împotriva cărora s-au emis ordine pe durate inferioare*.

El ar trebui în schimb temperat printr-un alt argument de interpretare logică, respectiv argumentul *a fortiori*, corelat cu o interpretare teleologică: dacă acele persoane care au săvârșit cele mai grave fapte de violență față de un membru de familie pot solicita revocarea, atunci cu atât mai mult celelalte persoane, ale căror fapte sunt de o gravitate, prin ipoteză, mai redusă, trebuie să aibă acces la un regim juridic cel puțin la fel de permisiv. În aceeași direcție dictează interpretarea sistematică a normei: soluția legislativă înrudită, de

³⁹ Similar, dar fără să existe un text dedicat revocării ordinului de protecție (a se vedea art. 544 bis și urm. din Codul de procedură penală (Ley de Enjuiciamiento Criminal), disponibil la [această adresă](#)), în dreptul spaniol s-a reținut că el nu ar putea fi menținut după încetarea procedurilor penale prin clasare pe motivul că săvârșirea infracțiunii nu a fost dovedită – Tribunal Constitucional (Spania), Sentencia (STC) 78/2021, 19 aprilie 2021, ECLI:ES:TC:2021:78, publicată în Boletín Oficial del Estado (BOE), núm. 122, 22 mai 2021, disponibilă la [această adresă](#): „En el presente supuesto, el órgano judicial que adoptó la medida cautelar puso fin al procedimiento penal, al acordar el sobreseimiento provisional previsto en el art. 641.1 LECrim por no resultar justificada la perpetración del delito que dio lugar a la formación de la causa. Esa decisión supuso, necesariamente, que la presunta infracción penal que motivó el dictado de la orden de protección se tuviera por no acreditada, de manera que, al no constar la comisión de delito alguno que perseguir, tampoco existía víctima del delito a la que proteger mediante el mantenimiento de la referida orden. La medida cautelar impuesta en el proceso penal tuvo por objeto brindar efectiva protección a la presunta víctima del delito; por tanto, si el procedimiento en el que se adoptó concluye por sentencia absolutoria o auto de sobreseimiento, el sustrato necesario para que la referida medida pueda adoptarse decae materialmente, de suerte que también su perpetuación carece ya de razón de ser.”.

dată mai recentă, anume art. 25 alin. (1) din Legea nr. 26/2024, nu impune nicio formă de limitare a admisibilității cererii de revocare a ordinului de protecție în funcție de durata pentru care a fost emis. Din contră, se observă chiar o extindere a titularilor dreptului de a solicita revocarea, însăși victima având posibilitatea de a iniția revocarea. Toate cele de mai sus pun la îndoială interpretarea admisă în majoritate.

Concluzia finală, cu eficacitate juridică reală în lumina jurisprudenței existente, inclusiv a Curții Constituționale, este că din prisma art. 8 CEDO nu se poate reține existența unui scop legitim și caracterul proporțional al unei condiții ca ordinul să fi fost emis pe durată maximă pentru a se putea obține revocarea.

Nu se poate argumenta convingător rațiunea pentru care legiuitorul ar fi instituit drept o condiție pentru revocare împrejurarea ca ordinul să fi fost emis pe durată maximă: consecința ar fi că numai acei agresori care au săvârșit cele mai grave fapte de violență, adică generaseră o stare de pericol de o asemenea intensitate încât se impusesse emiterea ordinului pe durată maximă, ar fi îndreptățiți să obțină revocarea lui. Ceilalți, care săvârșiseră fapte de o gravitate mai redusă, s-ar vedea puși în situația de a suporta în toate cazurile efectele pe întreaga durată stabilită inițial.

În fine, am arătat că excluderea ordinelor emise pe durate mai scurte decât cea maximă nu este o măsură care contribuie la sporirea protecției conferită victimei: filtrul procedurii de revocare este necesar și suficient, cu această ocazie instanța fiind ținută să analizeze în toate cazurile dacă mai subzistă un risc real pentru victima violenței domestice. De asemenea, pentru ordinele de protecție emise în temeiul art. 25 alin. (1) din Legea nr. 26/2024 nu se instituie nicio condiție substanțială privind durata ordinului față de care este formulată cererea de revocare. Diferența de reglementare trădează, în opinia noastră, lipsa unui beneficiu efectiv al cerinței în discuție.

Toate cele de mai sus conduc la concluzia că cerința ca ordinul să fi fost emis pe durată maximă prevăzută de lege pentru a i se recunoaște agresorului accesul la revocarea acestuia contravine standardului impus de art. 8 CEDO pentru protejarea vieții de familie, astfel încât se impune înlăturarea condiției cu pricina, urmând a se reține că procedura revocării este aplicabilă oricăror ordine de protecție emise în temeiul Legii nr. 217/2003.